

Lleis

Llei 15/2017, del 13 de juliol, qualificada de modificació de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 13 de juliol del 2017 ha aprovat la següent:

Llei 15/2017, del 13 de juliol, qualificada de modificació de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal

Exposició de motius

El 24 de novembre de 2011, el Consell General va aprovar la ratificació de l'Acord monetari entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea, el qual va acompanyat d'un annex, que s'ha anat actualitzant de manera periòdica i que relaciona els actes jurídics i les disposicions normatives de la Unió Europea que l'Estat andorrà s'ha compromès a implementar en el seu ordenament jurídic en els termes establerts a l'article 8 de l'acord esmentat.

Així, en virtut de l'esmentat Acord monetari, Andorra s'ha compromès a implementar, entre altres, en el seu ordenament jurídic la Directiva (UE) 2015/849 del Parlament i del Consell, de 20 de maig de 2015, relativa a la prevenció de la utilització del sistema financer per al blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme.

Igualment, s'ha de destacar que el Principat d'Andorra es sotmet de manera periòdica a les avaluacions del Consell d'Europa, realitzades pel Comitè d'experts per a l'avaluació de les mesures contra el blanqueig de diners o valors i contra el finançament del terrorisme (Moneyval), avaluacions per a les quals resulta fonamental una adequada i efectiva implementació dels estàndards internacionals en la matèria, materialitzats en les noves recomanacions del Grup d'Acció Financera (GAFI).

Els mencionats estàndards internacionals obliguen a realitzar diferents modificacions del marc jurídic penal andorrà.

En primer lloc, les recomanacions del GAFI obliguen a incloure com a delicte subjacent del delicte de blanqueig el contraban de béns i, per tant, no només el contraban de mercaderies sensibles. És per això, que es modifica l'article 245 del Codi penal amb la doble finalitat: (i) la de tipificar com a delicte el contraban de qualsevol tipus de mercaderia i (ii) la de reforçar la lluita del contraban de mercaderies sensibles modificant el llindar mínim previst i suprimint alhora l'article 498 que tipifica el contraban de mercaderies sensibles en el marc d'una contravenció penal.

En segon lloc, els estàndards internacionals també obliguen, amb cert marge d'apreciació per part dels Estats, a tipificar el delicte fiscal i incloure aquest com a delicte subjacent del delicte de blanqueig.

En aquest cas, s'ha optat per tipificar un delicte fiscal de caràcter comú que considera delicte la defraudació, per acció o omissió, a l'Administració amb la finalitat d'evadir el pagament de tributs, quantitats retengudes o que s'haguessin hagut de retenir o d'obtenir indegudament beneficis fiscals, exempcions, desgravacions o devolucions, quan la quantia de la quota defraudada, l'import no ingressat de les retencions o dels beneficis fiscals, exempcions, desgravacions o devolucions indegudament obtinguts, superi els 75.000 euros i, que representi almenys, el 5% de la quota tributària exigible.

En relació amb el delicte fiscal, es tipifica un tipus ordinari i un tipus agreujat, aquest darrer subjacent del delicte de blanqueig i alhora s'introdueix una reducció de pena. Com a conseqüència d'aquesta modificació, i compte tingut que el Principat d'Andorra ha optat per un sistema combinat de llista i llindar, s'ha modificat

l'article 409 del Codi penal amb la finalitat fonamental d'incloure el delictes fiscal com a delictes subjacent, així com les insolvències punibles, la defraudació a la Caixa Andorrana de la Seguretat Social, el finançament il·legal de partits polítics i el malbaratament de cabdals públics.

En relació amb l'aplicació dels nous articles 248, 248 bis i 248 ter i a l'article 409, s'afegeix una disposició transitòria amb al finalitat de regular la seva implementació temporal.

Igualment, es modifiquen diversos articles relatius a la lluita contra el terrorisme i el seu finançament en compliment de la Resolució 2178 (2014) del Consell de Seguretat de les Nacions Unides i la Recomanació 5 del GAFI.

Article 1. *Modificació de l'article 245 del Codi penal*

1. Es modifica l'article 245 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, que queda redactat en els termes següents:

"Article 245. Delicte de contraban"

1. El qui importi o exporti il·licitament qualsevol mercaderia per un valor:

a) d'entre 50.000 euros i 100.000 euros, ambdós inclosos, ha de ser castigat amb pena de presó fins a dos anys i multa des de l'equivalent fins al doble del valor de la mercaderia.

b) superior a 100.000 euros, ha de ser castigat amb una pena de presó de tres mesos a tres anys i multa des de l'equivalent fins al doble del valor de la mercaderia.

2. Quan es tracti de mercaderia sensible definida a la legislació vigent en matèria de control de mercaderies sensibles, la importació o exportació il·lícita, la tinença o circulació en territori andorrà d'aquest tipus de mercaderia, sense tenir la llicència específica prevista legalment, quan el valor de la mateixa sigui:

a) entre 6.000 euros i 18.000 euros, ambdós inclosos, ha de ser castigat amb pena de presó fins a dos anys i multa des de l'equivalent fins al doble del valor de la mercaderia.

b) superior a 18.000 euros, ha de ser castigat amb una pena de presó de tres mesos a tres anys i multa des de l'equivalent fins al doble del valor de la mercaderia.

3. La modificació o l'alteració de parts o de l'estructura d'un vehicle per crear cavitats amagades o dobles fons especialment arranats i destinats a ocultar mercaderia ha de ser castigat amb pena de presó fins a un any.

4. En els supòsits previstos als apartats 2 i 3, el tribunal pot imposar, endemés de les penes complementàries i les conseqüències accessòries que cregui oportunes, la pena d'inhabilitació per operar amb mercaderies sensibles fins a quatre anys."

Article 2. *Modificació de l'article 248 del Codi penal*

Es modifica l'article 248 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, que queda redactat en els termes següents:

"Article 248. Delicte Fiscal"

1. El qui, per acció o omissió, defraudi l'Administració amb la finalitat d'evadir el pagament de tributs, quantitats retingudes o que s'haguessin hagut de retenir o d'obtenir indegudament beneficis fiscals, exempcions, desgravacions o devolucions, quan la quantia de la quota defraudada, l'import no ingressat de les retencions o dels beneficis fiscals, exempcions, desgravacions o devolucions indegudament obtinguts, superi els 75.000 euros, i representi, almenys, un 5% de la quota tributària exigible, ha de ser castigat amb pena de presó de tres mesos a tres anys i multa des de l'equivalent a l'import defraudat fins al quàdruple d'aquest, llevat que hagués regularitzat la seva situació tributària en els termes de l'apartat 2 del present article.

Aquest import s'ha d'entendre referit a cadascun dels tributs. Si es tracta de tributs, retencions, beneficis fiscals, excepcions, desgravacions o devolucions periòdics o de declaració periòdica, aquest import s'ha d'entendre referit a cada període impositiu o de declaració i, si és inferior a dotze mesos o aquells no són periòdics o de declaració periòdica, a l'import defraudat en un any natural.

2. Es considera regularitzada la situació tributària quan es reconegui i pagui completament, sense que s'hagi produït un requeriment previ de l'Administració o, en cas que aquest no s'hagi produït, abans de tenir coneixement que el procediment penal es dirigeix contra ell.

Tanmateix, els efectes de la regularització prevista al paràgraf anterior s'estenen a les falsedats documentals instrumentals emprades en la defraudació, en el seu cas.

L'Administració posarà els mitjans necessaris per tal que la regularització de la situació tributària sigui possible, tot i que el període que hagi de ser objecte de regularització estigui prescrit administrativament.”.

Article 3. *Creació dels articles 248 bis i 248 ter del Codi penal*

Es creen els articles 248 bis i 248 ter de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, que queda redactat en els termes següents:

“Article 248 bis. *Delicte fiscal agreujat*

1. El delicte fiscal que regula l'article 248 ha de ser castigat amb la pena de presó d'un a cinc anys i multa des de l'equivalent a l'import defraudat fins al quàdruple d'aquest quan la defraudació s'hagués comès concorrent alguna de les següents circumstàncies:

a) Que la quantia de la quota defraudada, l'import no ingressat de les retencions o dels beneficis fiscals, exempcions, desgravacions o devolucions indegudament obtinguts superi els 150.000 euros i, representi, almenys, un 5% de la quota tributària exigible;

b) Que els fets s'hagin comès en el sí d'una organització criminal. Es considera organització criminal l'agrupació de tres o més persones que existeix des de fa un cert temps i estan coordinades i concertades per a la comissió de delictes, d'acord amb el que està establert en els convenis internacionals.

2. Als supòsits descrits en aquest article els seran d'aplicació les restants previsions contingudes a l'article 248.”

“Article 248 ter. *Reducció de pena de delicte fiscal*

Si la quota defraudada és ingressada en els dos mesos següents a la notificació del requeriment previ de l'Administració o, si s'escau, de la notificació oficial que el procediment penal es dirigeix contra el presumpte responsable s'aplicarà la reducció de pena prevista a l'article 54.1.”

Article 4. *Modificació dels apartats 2 i 3 de l'article 362 del Codi penal*

1. Es modifica l'apartat 2 de l'article 362 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, que queda redactat en els termes següents:

“2. Es considera terrorista:

- La persona que comet o intenta cometre, com a autor o com a còmplice, qualsevol acte de terrorisme.
- La persona que pertany, actua al servei o col·labora amb un grup terrorista.”.

2. Es modifica l'apartat 3 de l'article 362 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, que queda redactat en els termes següents:

“3. Constitueix grup terrorista l'agrupació de persones organitzades per a la realització d'un o més actes de terrorisme.”.

Article 5. *Modificació de l'article 364 del Codi penal*

S'afegeix un nou apartat 3 a l'article 364 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, que queda redactat en els termes següents:

“3. Qui viatgi des del seu territori de residència o nacionalitat a un territori diferent d'aquests amb la finalitat de cometre, participar, planificar o preparar qualsevol acte de terrorisme, o contribuir en la seva

comissió, o amb la finalitat d'organitzar, facilitar o rebre formació, instrucció o ensinistrament amb finalitats terroristes ha de ser castigat amb pena de presó de dos a cinc anys.

Amb la mateixa pena serà castigat el qui, amb coneixement de la finalitat terrorista, organitzi o faciliti de qualsevol altra manera, incloent-hi els actes de reclutament, la realització de la conducta descrita en l'apartat anterior.

La temptativa és punible.”.

Article 6. *Modificació de l'article 365 del Codi penal*

Es modifica l'article 365 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, que queda redactat en els termes següents:

“Article 365. *Pertinença a grup terrorista*

El qui participi en les activitats d'un grup terrorista, amb la finalitat de cometre o contribuir a la comissió d'un o més actes de terrorisme, ha de ser castigat amb pena de presó de tres a vuit anys, sense perjudici de la responsabilitat pels delictes de terrorisme comesos.”.

Article 7

Addició d'un apartat 3 a l'article 366 del Codi penal

S'afegeix un apartat 3 a l'article 366 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, que queda redactat en els termes següents:

“3. Amb les mateixes penes que estableix l'apartat 1 ha de ser castigat qui faciliti o rebi formació, instrucció o ensinistrament, de caràcter teòric o pràctic, sobre la fabricació o utilització d'explosius, armes de foc o altres armes o substàncies nocives o perilloses, o sobre mètodes o tècniques adequades per cometre o contribuir a la comissió de qualsevol acte de terrorisme.”.

Article 8. *Modificació de l'apartat 2 de l'article 366 bis del Codi penal*

Es modifica l'apartat 2 de l'article 366 bis de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, que queda redactat en els termes següents:

“2. A l'efecte d'aquest article s'entén per finançament qualsevol actuació que, pel mitjà que sigui, directament o indirecta, il·lícitament i deliberadament, consisteixi en la provisió o reunió de fons amb la intenció que s'utilitzin o sabent que seran utilitzats, en tot o en part, al Principat o a l'estranger:

- Per un grup terrorista o per un terrorista.
- Per cometre un o diversos actes terroristes.
- Per a la realització de les conductes tipificades a l'article 364 d'aquest Codi.”.

Article 9. *Modificació de l'article 409 del Codi penal*

Es modifica l'article 409 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, que queda redactat en els termes següents:

“1. Qui converteixi o transmeti fons que provenguin, directament o indirectament, de qualsevol activitat delictiva que tingui assenyalada una pena de presó el límit mínim de la qual sigui superior a sis mesos, o de qualsevol delictes relatiu

- a la prostitució;
- al tràfic d'òrgans, teixits, cèl·lules o gàmetes humans;
- al tràfic d'éssers humans i menors;
- a l'estafa, l'apropiació indeguda i l'administració deslleial;
- a les insolvències punibles;

- a la propietat intel·lectual i industrial;
- a l'ús d'informació privilegiada;
- a la defraudació a la Caixa Andorrana de la Seguretat Social;
- al contraban;
- a la manipulació de mercat;
- al delictes fiscal agreujat;
- al tràfic d'immigrants clandestins;
- al tràfic d'armes, municions i explosius;
- al tràfic de substàncies nocives;
- al tràfic il·legal de drogues tòxiques;
- al medi ambient i els recursos naturals;
- al tràfic de flora protegida i d'espècies amenaçades o protegides;
- a les associacions il·lícites;
- a la concussió i a les exaccions il·legals;
- a la corrupció i el tràfic d'influències;
- al finançament il·legal de partits;
- al malbaratament de cabdals públics; o
- a la falsedat de documents;

coneixent-ne la procedència, amb el propòsit d'ocultar o dissimular-ne l'origen il·lícit o d'ajudar qualsevol persona que hagi participat en la comissió del delictes a eludir les conseqüències jurídiques dels seus actes, ha de ser castigat amb pena de presó d'un a cinc anys i multa de fins al triple del seu valor.

2. Qui per imprudència greu realitzi les conductes descrites al paràgraf anterior ha de ser castigat amb pena de fins a un any de presó.

3. Amb les mateixes penes que estableix l'apartat 1 ha de ser castigat qui intencionadament:

a) adquireixi, posseeixi o utilitzi fons sabent, en el moment de rebre'ls, que són producte, directe o indirecte, d'alguns dels delictes expressats a l'apartat 1 anterior.

b) ocult i encobreixi la veritable naturalesa, origen, ubicació, moviment o propietat de fons, o dels drets legítims sobre aquests fons, sabent que són producte, directe o indirecte, d'alguns dels delictes expressats a l'apartat 1 anterior.

4. El concepte de fons s'entén segons el que estableix a l'apartat 3 de l'article 366 bis d'aquest Codi.

5. La temptativa, la conspiració i la provocació són punibles.”.

Article 10. *Supressió de l'article 498 del Codi penal*

Es proposa suprimir l'article 498 de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal vigent.

Disposició transitòria

1. L'article 248 i l'article 248 bis del Codi penal aprovats mitjançant aquesta Llei són aplicables als delictes fiscals comesos (i) a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, pels tributs sense període impositiu, (ii) a partir de l'1 de gener del 2018, pels tributs amb període impositiu.

2. L'article 409 del Codi penal modificat mitjançant aquesta Llei és aplicable en relació amb als delictes fiscals a que es refereix l'apartat 1 anterior.

Disposició final primera. Publicació del text refós

S'encomana al Govern que en el termini màxim de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei publiqui al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra el text refós de la Llei 09/2005 qualificada del Codi penal, que inclogui les modificacions introduïdes fins al moment en aquesta llei i afegeixi un títol a cadascun dels articles de la llei esmentada, si escaigués.

Disposició final segona. Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de ser publicada al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 13 de juliol del 2017

Vicenç Mateu Zamora
Síndic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Joan Enric Vives Sicília
Bisbe d'Urgell
Coprínceps d'Andorra

Emmanuel Macron
President de la República Francesa
Coprínceps d'Andorra